

Akademinis laipsnis	Daktaras
Vardas ir pavardė	Dainius Genys
Institucija, padalinys	VDU, Sociologijos katedra
Institucijos adresas	Jonavos g. 66-303
Pranešėjo kontaktiniai duomenys (el. paštas, tel. nr.)	d.genys@smf.vdu.lt
Pranešimo pavadinimas	Visuomenininkai kaip grupė: veikla ir santykiai konflikto akivaizdoje
Raktiniai žodžiai	Visuomenininkai, pilietinė visuomenė, konfliktas, santykiai.

Konferencijos pranešimo santrauka (500 žodžių)

Pilietinė visuomenė – tai organizuoto socialinio pasaulio sritis, kuri yra atvira, savanoriška, save kurianti, bent dalinai save sustiprinanti, autonomiška nuo valstybės ir surišta pagal egzistuojančias taisykles nustatytos legalios tvarkos. Ji įtraukia kolektyviai, viešoje erdvėje veikiančius piliečius, išreiškiančius savo interesus, aistras, prioritetus ir idėjas, siekiančius pasikeisti informacija, kolektyvių tikslų ir teikiančius reikalavimus valstybei (Larry Diamond 1997: 6). Dahl'as (Robert Dahl 1994) taikliai pastebi, jog piliečiams gali būti sukurtos labai palankios dalyvavimo valstybės valdyme aplinkybės rūpinantis mažiau reikšmingomis ar siauromis sritimis, tuo tarpu priimant svarbius strateginius klausimus jie gali būti negirdimi.

Priimta manyti, jog pilietinės grupės turėtų pasižymėti atvirumu ir narių gausa. Tačiau kaip yra išties? Kaip kinta pilietinės visuomenės veikimo modelis kai susiduriama su tokia konfliktine situacija kai institucionalizuotos pilietinės visuomenės veikimo modelis nesuveikia? Nuo ko priklauso neinstitutionalizuotos pilietinės visuomenės grupių iškilimas ir kokia yra jų tarpusavio ir jų santykių su valdžia bei verslu struktūra? Kas lemia jų uždarumo ir atvirumo lygį? Ar jų skleidžiamos idėjos yra grįstos geriausio, bendruomeniškai išdiskutuoto ir solidariai suformuoto argumento keliu? Ar tai panašiai mėstančių, tačiau pavieniai veikiančių piliečių reprezentuojama nuomonė?

Šiuo atveju, visuomenininkai kaip grupė siejama su R. Dahrendorfo konflikto grupe, kurios susidarymą lemia struktūrinės sąlygos. Tai grupė asmenų užimanti panašią padėtį hierarchinėje skalėje, stratifikuotoje pagal pajamų, prestižo, gyvenimo būdo, stiliaus požymius (Ralph Dahrendorf 1996). Tai grupė asmenų pripažįstanti tuos pačius tikslus (grįstus bendromis vertybėmis ir interesais) ir vardan jų realizacijos siekianti daryti įtaką įvairių lygmenų valdžios politikai.

Pranešimo metu, pristatant atskirus tyrimo atvejus, siekiama atskleisti pilietinių aktyvistų tarpusavio santykius ir veiklą konflikto akivaizdoje. Svarstoma kaip veikia neinstitutionalizuotos pilietinės visuomenės grupės? Kas skatina juos burtis į grupę? Siekiant išsiaiškinti analizuojamo reiškinių organizacinę sandarą, formavimosi principus, integracinius veiksnius, pasirinkta analizuoti konfliktų raišką. Konfliktologinė perspektyva pasirinkta dėl dalyvių tikslų, strategijų, veiklų ir tarpusavio santykių išryškavimo.

Empirinis tyrimas atliktas remiantis atvejo tyrimo strategijos principais (tyrimo metodai: kokybinė žiniasklaidos turinio analizė; kokybiniai pusiau struktūruoti interviu; dalyvaujantis stebėjimas).